

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Haandbog i Verdens-Historien. Anden Deel

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 680. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1836_518A_2-txt-shoot-idm38933.pdf (tilgået 23. juli 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Dog, paa Navne kommer det kun Lidet an, og vi har seet, det gik i Grunden omtrent ligesaa tyrkisk til i Rom som i *Konstantinopel*, saa *Middel-Alderens* Historie ender slet ikke fornøieligere end *Old-Tidens*, men, som det synes, endnu bedrøveligere, da den ny Livs-Kraft, der kom med *Christendommen*, synes udtømt, de nye Folk, der kom fra *Norden*, udtærede, og dermed al Udsigt til bedre Tider afskaaret. Uagtet nemlig *Konstantinopels* Fald, ligesaalidt som *Jerusalems* Forstyrrelse, i sig selv er nogen Ulykke for Menneske-Slægten, afbilder det dog kun alt for træffende hele Christenhedens Tilstand i Midten af det *Femtende* Aarhundrede. Under *Jerusalems* Forstyrrelse var der alt kommet Nyt til Jorden, langt bedre end det Gamle, en Kraft, hvis mindste Konst det var at vinke sjunkne Stæder op af Gruset og reise alle Propheter bedre Mindes-Mærker, end Grav-Stederne af deres Børn, som slog dem ihjel; men *Christendommens* Skæbne synes at have været som *Konstantinopels*, der hævede sig til Christenhedens Hoved-Stad, og forsvarede sig, ved *Gothers* og *Væringers* Hjelp, mod *Barbarer*, *Hedninger* og *Musel-Mænd*, til det *Trettende* Aarhundrede, men overvældedes saa af bandsatte *Latinere* og opslugtes omsider af *Tyrker*. Saaledes har vi nemlig seet 681 *Christenheden*, ved Hjelp af de fra *Norden* udvandrede Folk, i det Store forsvare sig kiækt mod *Islamisme*, *Barbari* og *Hedenskab*, til det *Trettende* Aarhundrede, men da at underkues med *Latin* og *Romer-Ret*, og omsider forvandles til en heel Hob *Sultanater*, hvor Retten sidder i Spyd-Stagen og hvor Hof-Mænd og Krigs-Folk, som Pharaos svange Ax og magre Kiør, opsluge Landenes Fedme. Gaae vi til *Kirken* at søge Trøst, da finde vi ogsaa der først og fremmerst et Hof og en staaende Hær: *Pave-Hoffet* og *Tigger-Munkene*, der netop har været de andre Hoffers og Hæres Forbilleder, og for Resten findes Vantro mod alt Aandeligt, Overtro paa det Haandgribelige, og *Latin* som fortrænger alle Folkenes Moders-Maal, bandlyser hver levende Røst. Skal der altsaa være nogen Hjelp, maa den vel komme fra *Skolen*, og det er vist nok klart, at kan derfra udgaae en kraftig *Oplysning* om hvad der hindrer *Christendommen* fra at fortsætte sine velgiørende Virkninger paa Jorden, da vil de Folk, der end har noget Hjerte for den, rimeligviis være hjulpne.